

Til lovforslag nr. L 18

Ændringsforslag

til 2. behandlingen af

Forslag til lov om ændring af lov om ligestilling mellem kvinder og mænd, lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v., straffeloven og forskellige andre love

(Styrket beskyttelse af lgbti-personer mod forskelsbehandling, hadforbrydelser og hadefulde ytringer samt beskyttelse af personer med handicap mod hadefulde ytringer)

(L 18)

Af *minister for ligestilling*, Mattias Tesfaye fg., tiltrådt af:..

Til § 1

1) I det under *nr. 6* foreslåede *stk. 3* ændres i *1. pkt.* »et kriterium« til: »en betingelse«.
[Sproglig præcisering]

2) *Nr. 9* affattes således:

»9. I § 3 a, indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»*Stk. 2.* Uanset § 2 er denne lov ikke til hinder for forskelsbehandling på grund af seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk eller køns karakteristika, hvis det er begrundet i et legitimt mål, og midlerne til at opfylde dette mål er hensigtsmæssige og nødvendige.

Stk. 3. Uanset § 2 er denne lov ikke til hinder for, at specifikke foranstaltninger, der har til formål at forebygge eller opveje ulemper knyttet til seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk eller køns karakteristika, opretholdes eller vedtages.

Stk. 4. Specifikke foranstaltninger, der iværksættes i henhold til stk. 3, kan alene opretholdes, indtil formålet med foranstaltningerne er opfyldt.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 5.«

[Undtagelse fra forbuddet mod forskelsbehandling af lgbti-personer]

Til § 4

3) Før nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 81, nr. 6, indsættes efter »at gerningen«: »helt eller delvis«.

[Tydeliggørelse af, at hadforbrydelser kan være delvis motiveret af de i § 81, nr. 6, nævnte forhold]

Til § 6

4) I den under nr. 1 foreslåede ændring af § 2, stk. 2, ændres »kønsudtryk og kønskaraktéristika« til: »kønsudtryk, kønskaraktéristika«.

[Teknisk ændring]

Til § 7

5) Efter »2022« indsættes », jf. dog stk. 2«.

[Konsekvens af det foreslåede ændringsforslag nr. 6]

6) Som stk. 2 indsættes:

»Stk. 2. Ministeren for ligestilling fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af lovens § 1, nr. 10.«

[Udskudt ikrafttræden for visse bestemmelser]

Bemærkninger

Til nr. 1

I § 1, nr. 6, i lovforslag nr. L 18 foreslås det at anvende »en betingelse« i stedet for »et kriterium«. Ændringen betyder, at begreberne: bestemmelse, betingelse eller praksis, anvendes både i ligestillingslovens § 2, stk. 3, 1. og 2. pkt. Der er alene tale om en sproglig præcisering.

Til nr. 2

Ligestillingslovens § 2, stk. 1, indeholder et forbud mod direkte og indirekte forskelsbehandling på grund af køn. Det bemærkes, at det med § 1, nr. 5, i lovforslag nr. L 18 foreslås, at bestemmelsen udvides til også at omfatte forskelsbehandling på grund af seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk og kønskaraktéristika. Det betyder, at LGBTI-personer også vil være omfattet af beskyttelsen mod forskelsbehandling.

Det fremgår af § 1, nr. 6, i lovforslag nr. L 18, at der foreslås en undtagelse til forbuddet mod indirekte forskelsbehandling på grund af seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika, hvis forskelsbehandlingen er objektivt begrundet i et legitimt formål og midlerne til at opfylde dette formål er hensigtsmæssige og nødvendige.

Beskæftigelsesministeriet finder, at både indirekte og direkte forskelsbehandling af LGBTI-personer skal være muligt såfremt forskelsbehandlingen har et legitimt formål.

Med ændringsforslaget foreslås det således at indsætte et nyt § 3 a, stk. 2, om muligheden for at fravige forbuddet mod forskelsbehandling i forhold til beskyttelsesgrundene seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika, hvis det er begrundet i et legitimt mål, og midlerne til at opfylde dette mål er hensigtsmæssige og nødvendige.

Den foreslåede § 3 a, stk. 2, medfører, at det ikke er i strid med forbuddet mod forskelsbehandling, hvis forskelsbehandlingen er begrundet i et legitimt mål. Hvad der er et legitimt mål, skal afgøres i den konkrete situation. Et legitimt mål kan for eksempel være beskyttelse af ofre for kønsrelateret vold, hensynet til privatlivets fred og blufærdighed (for eksempel i tilfælde af indlogering hos en person i en del af denne persons hjem eller omklædningsfaciliteter, der er målrettet personer med et bestemt fysisk køn), sundhedsfaglige begrundelser (for eksempel homo- eller biseksuelle mænd, der ikke har samme mulighed for at donere blod som andre) samt foreningsfrihed og tilrettelæggelse af sportslige aktiviteter (for eksempel en sportsklub eller idrætsforening, der ønsker at konkurrencer kan målrettes deltagelse på baggrund af det fødselstildelte køn uagtet kønsidentitet). Også et formål om økonomisk vinding kan være legitimt, idet både offentlige og private virksomheder har et berettiget behov for at sikre et økonomisk udbytte.

Det er også et krav, at forskelsbehandlingen skal være nødvendig for at opnå formålet. Nødvendigheden af forskelsbehandlingen må vurderes konkret i forhold til, hvilken situation der er tale om. En central overvejelse vil være, om det legitime formål kan sikres på anden måde.

Endelig er det et krav, at der skal være et rimeligt forhold mellem det hensigtsmæssige og nødvendige, og hvor indgribende forskelsbehandlingen er for den eller de LGBTI-personer, som bliver stillet dårligere. Det skal dermed vurderes i det enkelte tilfælde, om midlerne er proportionale i forhold til målet. Samlet set skal forskelsbehandlingen fremstå som en rimelig løsning.

Det fremgår af straffelovens § 81, nr. 6, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed, at gerningen har baggrund i andres etniske oprindelse, tro, handicap, seksuelle orientering eller lignende. Det bemærkes, at det med § 4, nr. 1, i lovforslag nr. L 18 foreslås, at opregningen af forhold i straffelovens § 81, nr. 6, også skal omfatte kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika.

Det fremgår af forarbejderne til straffelovens § 81, nr. 6, at bestemmelsen sigter på tilfælde, hvor forbrydelsens motiv helt eller delvis kan tilskrives de i bestemmelsen opregnede forhold, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 3322.

Regeringen finder, at denne retsstilling bør fremgå udtrykkeligt af lovteksten.

Med ændringsforslaget foreslås det således at indsætte »helt eller delvis« i straffelovens § 81, nr. 6, så det fremgår udtrykkeligt, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed, at en gerning begås *helt eller delvis* med baggrund i de i bestemmelsen opregnede forhold.

Straffelovens § 81, nr. 6, vil således i overensstemmelse med bestemmelsens forarbejder fortsat sigte på tilfælde, hvor forbrydelsens motiv helt eller delvis kan tilskrives de i bestemmelsen opregnede forhold.

Til nr. 4

Med § 6, nr. 1, i lovforslag nr. L 18 foreslås, at opregningen i § 2, stk. 2, i lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution også skal omfatte kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika. Med ændringsforslaget foreslås det, at opregningen ændres fra »kønsudtryk og kønskarakteristika,« til: »kønsudtryk, kønskarakteristika«. Der er alene tale om en sproglig præcisering.

Til nr. 5

Det fremgår af § 7 i lovforslag nr. L 18, at loven træder i kraft den 1. januar 2022.

Det foreslås, at der i lovforslagets § 7 – som konsekvens af det i nr. 6 foreslåede stk. 2 til § 7 – henvises til det foreslåede stk. 2, der er en undtagelse til ikrafttrædelsestidspunktet den 1. januar 2022.

Til nr. 6

Det fremgår af § 7 i lovforslag nr. L 18, at loven træder i kraft den 1. januar 2022.

Det fremgår videre af § 1, nr. 10 i lovforslag nr. L 18, at der indsættes et »jf. dog stk. 2« i den gældende § 3 d, stk. 1. Af ligestillingslovens § 3 d, stk. 2, fremgår det, at manglende overholdelse af § 4 a, stk. 1, ikke kan påklages til Ligebehandlingsnævnet. Bestemmelsen blev indsat i ligestillingsloven ved lov nr. 468 af 20/03/2021 om ændring af lov om ligestilling af kvinder og mænd (Digital post til begge forældre om fælles barn) og skal ses i sammenhæng med ligestillingslovens § 4 a, stk. 1, hvorefter digital post om et fælles barn som udgangspunkt skal sendes til begge forældremyndighedsindehavere.

Det fremgår videre af § 2 i lov nr. 468 af 20/03/2021 om ændring af lov om ligestilling af kvinder og mænd (Digital post til begge forældre om fælles barn), at ministeren for ligestilling fastsætter tidspunkt for lovens ikrafttræden.

Det fremgår af forarbejderne til ikrafttrædelsesbestemmelsen, at det er hensigten, at den foreslåede lovændring skal træde i kraft i forlængelse af implementeringen af den nye Digitale Post-løsning. Implementeringsdatoen for den Digitale Post-løsning er ikke endeligt fastlagt, og på den baggrund findes det mest hensigtsmæssigt, at ikrafttrædelsestidspunktet for lovændringen fastsættes på et senere tidspunkt, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 57 som fremsat.

Implementeringsdatoen for den nye løsning til Digitale Post er i november 2021 blevet udskudt til første kvartal 2022.

Beskæftigelsesministeriet finder, at § 1, nr. 10 i lovforslag nr. L 18, tidligst kan sættes i kraft samtidig med ikrafttræden af lov nr. 468 af 20/03/2021 om ændring af lov om ligestilling af kvinder og mænd (Digital post til begge forældre om fælles barn).

Med ændringsforslaget foreslås det således i § 7 i lovforslag nr. L 18, at indsætte som *stk. 2*, at ministeren for ligestilling fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af lovens § 1, nr. 10.

Hensigten hermed er, at ændringen i § 1, nr. 10 i lovforslaget nr. L 18, sættes i kraft samtidig med ikrafttræden af lov nr. 468 af 20/03/2021 om ændring af lov om ligestilling af kvinder og mænd (Digital post til begge forældre om fælles barn), som forventeligt vil være i første kvartal 2022.